

**SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO – WYCHOWAWCZY
NR 2 W KUTNIE**

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Rok szkolny 2021/2022

Wstęp

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w Kutnie jest placówką z tradycjami, w której kształcą się uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych: słabo słyszący, niesłyszący, z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, z niedokształceniem mowy o typie afazji, z niepełnosprawnościami sprzężonymi na różnych etapach edukacyjnych. Tworzymy nowoczesne, przyjazne dziecku i bezpieczne miejsce, aby jak najlepiej przygotować naszych wychowanków do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Zadaniem Ośrodka jest kształtowanie środowiska wychowawczego, umożliwiającego pełny rozwój umysłowy, emocjonalny i fizyczny uczniów. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej.

Środowisko wychowawcze rozumiemy jako środowisko, w którym każdy z uczestników jest osobą zasługującą na uwagę i zrozumienie. Jego istotą jest pomoc w odkrywaniu indywidualnych możliwości, zdolności, mocnych stron wychowanków oraz wspomaganie procesu dojrzewania do odpowiedzialnego podjęcia obowiązków życiowych.

Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Działalność wychowawcza placówki w dużym stopniu skupia się na **wychowaniu do wartości** takich, jak: poczucie przynależności do wspólnoty, kwestię dobra wspólnego, wrażliwość na drugą osobę, tolerancja, szacunek, odpowiedzialność, dbałość o zdrowie, rozwój własny.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Cała społeczność Ośrodka (uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy niepedagogiczni) jest zapoznana z założeniami programu oraz zaangażowana w realizację zadań określonych w programie.

Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji.

Placówka w realizacji założeń programu współpracuje z:

- jednostkami samorządu terytorialnego,
- poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi,
- placówkami doskonalenia nauczycieli,
- podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień,
- stacją sanitarno-epidemiologiczną,
- organizacjami, fundacjami, stowarzyszeniami prowadzącymi programy profilaktyczne dla młodzieży
- policją,
- pracodawcami.

Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym

W Ośrodku dokonuje się diagnozy obszarów problemowych, oczekiwań społeczności. Ważnym aspektem jest identyfikowanie istotnych wartości, którymi kieruje się społeczność szkolna. Diagnozy dokonuje się zarówno na poziomie całego Ośrodka, jak i poszczególnych klas i grup internackich.

Ośrodek rozpoznaje potrzeby i zagrożenia w oparciu o codzienną obserwację zachowań uczniów przez wychowawców, nauczycieli i specjalistów, rozmowy z uczniami, rozmowy z rodzicami, wyniki i frekwencję uczniów lub informacji uzyskanych od instytucji współpracujących ze szkołą. Ponadto wykorzystuje się szczegółowe informacje na temat funkcjonowania uczniów zawarte w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. Formułowanie celów do pracy wychowawczo-profilaktycznej następuje również w wyniku ewaluacji wewnętrznej Ośrodka, ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli, wniosków nauczycieli oraz wniosków z nadzoru dyrektora. Brane są pod uwagę również priorytety Ministra Edukacji Narodowej na dany rok szkolny.

W bieżącym roku szkolnym w Ośrodku przebywa 43 uczniów, z czego 46,5% z nich mieszka w rodzinie niepełnej.

W roku szkolnym 2021/2022 do określenia wpływu pandemii na uczniów posłużyły arkusze obserwacji: **ARKUSZ OBSERWACJI** – uczeń w sytuacji kryzysowej wpływ COVID19 i izolacji domowej na dzieci i młodzież (na podstawie Kluczyńska S., Zabłocka-Żytka L., Dziecko w sytuacji kryzysowej. Wspierająca rola...., Warszawa 2020) wypełniane przez wychowawców klas dla poszczególnych uczniów klasie, oraz przez rodziców dla swoich dzieci. Otrzymano arkusze zwrotne dotyczące wszystkich uczniów od wychowawców. Od rodziców spłynęło tylko 18 arkuszy obserwacji, pomimo licznych monitów. Obserwacji dokonywali nauczyciele i rodzice w połowie września 2021.

W szkole podstawowej opisano wszystkich 22 uczniów i otrzymano następujące wyniki:

W krótkich podano liczbę dzieci z danym zmniejszeniem lub nasileniem objawów

W ostatnich dniach w porównaniu z sytuacją sprzed pandemii COVID 19:

Obszar funkcjonowania ucznia	Objawy	znacznie mniej	trochę mniej	tak samo	trochę więcej/bardziej	znacznie więcej /bardziej
Sfera fizyczna/ somatyczna	bóle brzucha	5	3	14	0	0
	biegunki	3	3	16	0	0
	mdłości	3	4	15	0	0
	bóle głowy	4	2	13	3	0
	trudności z zasypianiem	3	3	13	3	1
	brak apetytu	1	5	14	2	0
	objadanie się	3	3	13	2	1
	częste infekcje	3	1	16	2	0
	wysoka gorączka	0	7	15	0	0
Sfera emocjonalna	zaburzona praca układu endokrynologicznego, co objawia się m.in. (obniżonym stężeniem hormonu wzrostu, u nastolatków rozregulowaniem cyklu miesięczkowego)	0	0	22	0	0
	złość	4	1	12	2	3

(A) Złość; (L) Lęk; (S) Smutek.	niespokojny (L)	1	4	12	2	3
	bardziej pobudzony (L)	4	1	13	2	2
	ruchliwy (L)	3	2	14	1	2
	agresywny w kontakcie z innymi (L)	4	0	14	2	2
	niszczenie przedmiotów (AL)	3	2	16	1	0
	bójki (AL)	4	1	16	0	1
	używanie wulgaryzmów (AL)	3	2	17	0	0
	obrażanie i nękanie innych (AL)	4	3	14	1	0
	bierny, niechętny do jakiegokolwiek aktywności (S)	3	5	11	3	0
	wycofany (S)	3	4	15	0	0
	placzliwy (S)	2	7	11	2	0
Sfera społeczna/ behawioralna	wycofuje się z kontaktów z rówieśnikami	3	5	12	2	0
	wycofuje się z kontaktów społecznych	4	4	12	2	0
	samotnie spędza przerwy	3	5	12	2	0
	niechętnie współpracuje z innymi podczas lekcji	4	2	15	1	0
	niechętnie chodzi do szkoły	4	2	15	1	0
	odmawia chodzenia do szkoły	3	2	17	0	0
	wchodzi w konflikty w nauczycielami, rówieśnikami z klasy	5	3	14	0	0
Sfera poznawcza	utrudniają wypełnianie obowiązków szkolnych	3	3	15	1	0
	osłabiają koncentrację uwagi	4	2	15	1	0
	wpływają negatywnie: na procesy zapamiętywania oraz na procesy myślenia	3	3	14	2	0
	generują trudności ze skupieniem się na lekcji, bo uczeń myśli o swojej sytuacji problemowej: próbuje ją zrozumieć, znaleźć jej rozwiązanie.	4	2	15	1	0

U uczniów szkoły podstawowej zwłaszcza klas I-VI nie obserwuje się negatywnego wpływu pandemii. Spowodowane to jest zapewne tym, że uczniowie naszego ośrodka w ubiegłym roku szkolnym uczestniczyli z zajęciach stacjonarnie. Zmniejszona liczba osób w pojazdach komunikacji miejskiej, busach dowożących naszych uczniów na zajęcia szkolne spowodowała wręcz zmniejszenie się niepożądanych zachowań i dolegliwości fizycznych. Uczniowie ze spektrum autyzmu lepiej czują się w mniejszych grupach osób, co obniża u nich lęk społeczny, redukuje też reakcje agresywne, wycisza stwarzając lepsze warunki do przyswajania wiedzy. Należy zadbać o odpowiednie warunki zewnętrzne by utrwalić pozytywne zmiany w ich zachowaniu. U pojedynczych uczniów klasy VIII SP widoczne są negatywne, niewielkie wpływy pandemii. Są to trudności z zasypianiem, brak apetytu bądź objadanie się, częstsze infekcje, lęk, bierność, trochę bardziej nasilone wycofywanie się z kontaktów, trudności z zapamiętywaniem treści na lekcjach.

W szkołach branżowej i liceum opisano wszystkich 21 uczniów i otrzymano następujące wyniki:

W kratkach podano liczbę uczniów z danym zmniejszeniem lub nasileniem objawów

W ostatnich dniach w porównaniu z sytuacją sprzed pandemii COVID 19:

Obszar funkcjonowania ucznia	Objawy	znacznie mniej	trochę mniej	tak samo	trochę więcej/bardziej	znacznie więcej/bardziej
Sfera fizyczna/ somatyczna	bóle brzucha	0	0	21	0	0
	biegunki	0	0	21	0	0
	mdłości	0	0	21	0	0
	bóle głowy	0	0	21	0	0
	trudności z zasypianiem	0	0	21	0	0
	brak apetytu	0	0	21	0	0
	objadanie się	0	1	19	1	0
	częste infekcje	0	0	21	0	0
	wysoka gorączka	0	0	21	0	0
Sfera emocjonalna Złość; (L) Lęk; (S) Smutek.	zaburzona praca układu endokrynologicznego, co objawia się m.in. (obniżonym stężeniem hormonu wzrostu, u nastolatka rozregulowaniem cyklu miesięczkowego)	0	0	21	0	0
	złość	0	1	19	1	0
	niespokojny (L)	0	0	20	1	0
	bardziej pobudzony (L)	0	0	20	1	0
	ruchliwy (L)	0	0	19	2	0
	agresywny w kontakcie z innymi (L)	0	0	21	0	0
	niszczenie przedmiotów (AL)	0	0	21	0	0
	bójki (AL)	0	0	21	0	0
	używanie wulgaryzmów (AL)	0	0	21	0	0
	obrażanie i nękanie innych (AL)	0	1	20	0	0
	bierny, niechętny do jakiegokolwiek aktywności (S)	0	0	19	2	0
	wycofany (S)	0	0	18	3	0
	placzliwy (S)	0	0	21	0	0
Sfera społeczna/ behawioralna	wycofuje się z kontaktów z rówieśnikami	0	0	18	3	0
	wycofuje się z kontaktów społecznych	0	0	19	2	0
	samotnie spędza przerwy	0	0	20	1	0
	niechętnie współpracuje z innymi podczas lekcji	0	0	20	1	0
	niechętnie chodzi do szkoły	0	0	20	1	0
	odmawia chodzenia do szkoły	0	0	21	0	0
	wchodzi w konflikty z nauczycielami, rówieśnikami z klasy	0	0	21	0	0
Sfera poznawcza	utrudniają wypełnianie obowiązków szkolnych	0	0	20	1	0
	osłabiają koncentrację uwagi	0	0	20	1	0
	wpływają negatywnie na procesy zapamiętywania oraz na procesy myślenia	0	0	21	0	0
	generują trudności ze skupieniem się na lekcji, bo uczeń myśli o swojej sytuacji problemowej: próbuje ją zrozumieć, znaleźć jej rozwiązanie.	0	0	21	0	0

Nauczyciele nie obserwują wyraźnych zmian spowodowanych pandemią u uczniów szkół ponadpodstawowych. W ubiegłym roku szkolnym odbywali oni zajęcia stacjonarne z wyjątkiem krótkiej przerwy na nauczanie zdalne, nie byli wyobcowani ze środowiska szkolnego, mieli stały, rzeczywisty kontakt z kolegami z klasy. Niemniej niektórzy borykają

się w większym stopniu niż przed pandemią z: objadaniem się, lękiem, biernością, wycofaniem z aktywności i kontaktów co wpływa na trudności z wypełnianiem obowiązków szkolnych. Doszło też kilku nowych uczniów, których również należy wspierać.

Zestawienie zbiorcze obserwacji nauczycieli wszystkich 43 uczniów placówki:

Obszar funkcjonowania ucznia	Objawy	znacznie mniej	trochę mniej	tak samo	trochę więcej/bardziej	znacznie więcej/bardziej
Sfera fizyczna/ somatyczna	bóle brzucha	5	3	35	0	0
	biegunki	3	3	37	0	0
	mdłości	3	4	36	0	0
	bóle głowy	4	2	34	3	0
	trudności z zasypianiem	3	3	34	3	0
	brak apetytu	1	5	35	2	0
	objadanie się	3	4	32	3	1
	częste infekcje	3	1	37	2	0
	wysoka gorączka	0	7	36	0	0
	zaburzona praca układu endokrynologicznego, co objawia się m.in. (obniżonym stężeniem hormonu wzrostu ,u nastolatka rozregulowaniem cyklu miesięczkowego)	0	0	43	0	0
Sfera emocjonalna Złość; (L) Lęk; (S) Smutek.	złość	4	2	31	3	3
	niespokojny (L)	1	4	32	3	3
	bardziej pobudzony (L)	4	1	33	3	2
	ruchliwy (L)	3	2	33	3	2
	agresywny w kontakcie z innymi (L)	4	0	35	2	2
	niszczenie przedmiotów (AL)	3	2	37	1	0
	bójki (AL)	4	1	37	0	1
	używanie wulgaryzmów (AL)	3	2	38	0	0
	obrażanie i nękanie innych (AL)	4	4	34	1	0
	bierny, niechętny do jakiegokolwiek aktywności (S)	3	5	30	5	0
	wycofany (S)	3	4	33	3	0
	płaczliwy (S)	2	7	32	2	0
Sfera społeczna/ behawioralna	wycofuje się z kontaktów z rówieśnikami	3	5	30	5	0
	wycofuje się z kontaktów społecznych	4	4	31	4	0
	samotnie spędza przerwy	3	5	32	3	0
	niechętnie współpracuje z innymi podczas lekcji	4	2	35	2	0
	niechętnie chodzi do szkoły	4	2	35	2	0
	odmawia chodzenia do szkoły	3	2	38	0	0
	wchodzi w konflikty w nauczycielami, rówieśnikami z klasy	5	3	35	0	0
Sfera poznawcza	utrudniają wypełnianie obowiązków szkolnych	3	3	35	2	0
	osłabiają koncentrację uwagi	4	2	35	2	0
	wpływają negatywnie: na procesy zapamiętywania oraz na procesy myślenia	3	3	35	2	0
	generują trudności ze skupieniem się na lekcji, bo uczeń myśli o swojej sytuacji problemowej: próbuje ją zrozumieć ,znaleźć jej rozwiązanie.	4	2	36	1	0

Zestawienie zbiorcze obserwacji rodziców 18 uczniów placówki:

Jak wspomniano powyżej rodzice przekazali zwrotnie tylko 18 arkuszy obserwacji, w tym 4 wypełnione w niepełnym stopniu. Ich analiza pozwoli jednak wyciągnąć wnioski co do zbieżności obserwacji nauczycieli i rodziców uczniów.

Obszar funkcjonowania ucznia	Objawy	znacznie mniej	trochę mniej	tak samo	trochę więcej/bardziej	znacznie więcej/bardziej
Sfera fizyczna/ somatyczna	bóle brzucha	2	1	15	0	0
	biegunki	2	1	15	0	0
	mdłości	2	1	15	0	0
	bóle głowy	2	2	13	1	1
	trudności z zasypianiem	2	0	13	1	0
	brak apetytu	2	1	15	0	0
	objadanie się	0	0	17	1	0
	częste infekcje	2	1	14	1	0
	wysoka gorączka	2	0	16	0	
	zaburzona praca układu endokrynologicznego, co objawia się m.in. (obniżonym stężeniem hormonu wzrostu, u nastolatków rozregulowaniem cyklu miesięczkowego)	3	0	15	0	0
Sfera emocjonalna Złość; (L) Lęk; (S) Smutek.	złość	0	3	12	3	0
	niespokojny (L)	2	2	11	3	0
	bardziej pobudzony (L)	1	3	10	4	0
	ruchliwy (L)	1	0	16	1	0
	agresywny w kontakcie z innymi (L)	1	1	16	0	0
	niszczenie przedmiotów (AL)	2	0	15	1	0
	bójki (AL)	2	0	16	0	0
	używanie wulgaryzmów (AL)	1	2	15	0	0
	obrażanie i nękanie innych (AL)	2	1	15	0	0
	bierny, niechętny do jakiegokolwiek aktywności (S)	0	2	16	0	0
	wycofany (S)	1	1	16	0	0
	placzliwy (S)	1	1	15	1	0
Sfera społeczna/ behawioralna	wycofuje się z kontaktów z rówieśnikami	2	0	16	0	0
	wycofuje się z kontaktów społecznych	1	1	16	0	0
	samotnie spędza przerwy	1	0	17	0	0
	niechętnie współpracuje z innymi podczas lekcji	0	1	17	0	0
	niechętnie chodzi do szkoły	0	1	17	0	0
	odmawia chodzenia do szkoły	0	1	17	0	0
	wchodzi w konflikty w nauczycielami, rówieśnikami z klasy	1	0	16	1	0
Sfera poznawcza	utrudniają wypełnianie obowiązków szkolnych	0	1	16	1	0
	osłabiają koncentrację uwagi	0	0	17	1	0
	wpływają negatywnie: na procesy zapamiętywania oraz na procesy myślenia	0	1	16	1	0
	generują trudności ze skupieniem się na lekcji, bo uczeń myśli o swojej sytuacji problemowej: próbuje ją zrozumieć, znaleźć jej rozwiązanie.	2	0	15	1	0

Obserwacje rodziców są zbieżne z obserwacjami nauczycieli. W większości nie widzą oni u swoich dzieci znacznego wpływu pandemii na ich funkcjonowanie. W mniejszym stopniu niż nauczyciele rodzice starszych uczniów zauważają trudności w sferze kontaktów społecznych.

Ankieta - Zagrożenia uzależnieniami

W celu przeanalizowania zagrożeń z jakimi spotyka się młodzież z Ośrodka oraz wskazania zapotrzebowania profilaktycznego, w dniach 7 i 8 września 2021 r. została przeprowadzona ankieta pt. „Zagrożenia uzależnieniami”. Wypełniło ją 10 uczniów z klas VI i VIII SP oraz 17 uczniów LO i SB. Odpowiedzi uczniów na poszczególne pytania rozkładały się następująco.

70% badanych nie spożywało napojów alkoholowych. 30% odpowiedziało twierdząco na postawione pytanie w tym jeden uczeń pił napój bezalkoholowy. Najwięcej uczniów spośród tych, którzy próbowali alkoholu piło go u rodziny, następnej kolejności w domu, jeden u kolegi. Rodzaje alkoholu pitego przez tych uczniów to w pierwszej kolejności wino, następnie piwo (w tym jeden uczeń pił piwo bezalkoholowe) najmniej spożywało wódkę. Respondenci deklarowali, że zostali poczęstowani alkoholem głównie przez rodziców lub innego członka rodziny, potem kolegów, dwoje uczniów samemu sięgnęło po alkohol. Jeden uczeń otrzymał alkohol od nieznajomego. 85% badanych uczniów wie, że spożywanie alkoholu prowadzi do uzależnienia i niszczy życie człowieka. 19% badanych uczniów uważa, że picie alkoholu ułatwia kontakty towarzyskie, natomiast 15% sugeruje, że alkohol poprawia nastrój. Jeden uczeń twierdzi, że wpływa leczniczo. Ankietowani w większości (60%) nie używali innych szkodliwych substancji. 37% zażywało energetyki, 13% paliło papierosy. Nikt nie zażywał narkotyków ani dopalaczy. Wśród uczniów mających kontakt z papierosami dwóch paliło wielokrotnie, jeden pali codziennie, jeden próbował. Palący uczniowie zdobywają papierosy od rodziców lub rodzeństwa lub kupują samodzielnie. Problem palenia dotyczy głównie uczniów szkoły branżowej. Najczęściej proponowaną uczniom używką był alkohol. Sporadycznie oferowano badanym papierosy, narkotyki, dopalacze. Jeden uczeń zgłasza, że miał kontakt z dealerem. Respondenci deklarują, że w sytuacji odmowy spotkali się z groźbami i wyśmiewaniem -33%. Dwie osoby były zmuszane do używek. W sytuacji namawiania lub zmuszania ankietowani szukają wsparcia w rodzicach (63%), wychowawcach, nauczycielach (37%), dyrektorze (26%), pedagogu/psychologu (18,5%), kolega (18,5%), inny członek rodziny (18,5%).

Wnioski po ewaluacji wewnętrznej na zakończenie ubiegłego roku szkolnego do realizacji w bieżącym roku szkolnym

- Nabywanie umiejętności korzystania z uczniowskiego konta na platformie Librus podczas zajęć z wychowawcą w roku szkolnym 2021/2022 .
- Kontynuowanie wykorzystywania platformy edukacyjnej, poprzez wysyłanie przez nauczycieli prac domowych uczniom poprzez platformę Teams oraz wykorzystanie Teams na lekcji.

- Rozwijanie kompetencji informatycznych uczniów, wykorzystując TIK na zajęciach, tworzenie materiałów multimedialnych, stosowanie programów i aplikacji. Organizowanie wewnętrznych rad samokształcących, związane z poszerzaniem wiedzy we wskazanym zakresie.
- Uświadamianie rodziców o działaniach podejmowanych w Ośrodku o sposobie rozwijania się u dzieci kompetencji informatyczne (Rodzice uczniów nie mają świadomości tego, w jaki sposób SA one rozwijane)
- Wykorzystywanie TIK na lekcjach ułatwia rozwój kompetencji informatycznych u uczniów.
- Podkreślanie, iż niepełnosprawność uczniów nie zawsze wpływa na umiejętności informatyczne uczniów.
- Warto poszerzyć zasób umiejętności uczniów w zakresie posługiwania się komunikacją on-line.

Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2021/2022:

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i nieformalnej.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w placówce

W środowisku ośrodkowym obserwuje się :

Czynniki chroniące:

- dobra atmosfera w Ośrodku,
- uczniowie czują się w szkole bezpiecznie,
- indywidualne podejście do każdego ucznia,
- sukcesy uczniów,
- działania integrujące – urodziny, uroczystości klasowe,
- dobra współpraca ze środowiskiem rodzinnym (w większości przypadków),
- silna więź emocjonalna dziecka z rodzicami,
- zdecydowany brak akceptacji dla przemocy,
- współpraca z poradnią psychologiczno – pedagogiczną,
- obecność w szkole specjalistów (pedagog, logopeda, psycholog, mediator),
- wypracowane procedury bezpieczeństwa,
- dodatkowe zajęcia rozwijające zainteresowania,
- monitorowanie przez znaczącą większość rodziców miejsc, gdzie uczniowie spędzają czas poza domem,
- nawiązane dobre relacje koleżeńskie,
- akceptowanie przez grupę rówieśniczą,
- brak zainteresowania używkami większości uczniów,
- udział w praktykach religijnych,
- znajomość praw dziecka
- dbałość o tradycje Ośrodka

Czynniki ryzyka:

- negatywne wpływy rówieśnicze,
- palenie papierosów, picie alkoholu przez bliskich, częstowanie nim własnych dzieci
- kłótnie w domu,
- trudność w rozumieniu sytuacji społecznych wynikająca z niepełnosprawności,
- nadmierne korzystanie z telefonów komórkowych przez niektórych uczniów,
- stosunkowo niska wiedza na temat szkodliwości używek,
- niekontrolowanie czasu spędzanego przed komputerem,
- trudności z samokontrolą, w szczególności problemy z wyrażaniem złości w sposób społecznie akceptowany,
- opór niektórych rodziców w nawiązaniu relacji z Ośrodkiem,

- trudne sytuacje rodzinne będące skutkiem sytuacji domowej (uzależnienie osoby mieszkającej we wspólnym gospodarstwie domowym, choroba w rodzinie, sytuacja materialna)
- indywidualne predyspozycje nastolatków, polegające na narażaniu swojego bezpieczeństwa dla zabawy i ekscytujących przeżyć (zapotrzebowanie na stymulację)
- przypadki eksperymentowania z używkami – papierosy, alkohol;

Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, jest podstawą podejmowania działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej.

Podstawa prawna

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły opiera się na:

1. Założeniach Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Postanowieniach Konwencji Praw Dziecka;
3. Ustawie Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (tj. Dz. U. 2020, poz. 910);
4. Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz.U. 2019 poz. 852 z póź. zm.);
5. Ustawie o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 22 lipca 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1331);
6. Ustawie o ochronie zdrowia psychicznego z 19 sierpnia 1994 r. (t.j. Dz.U. Dz.U. 2020 poz. 685);
7. Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z 26 października 1982 r. (t.j. Dz.U. 2019 poz. 2277);
8. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 214);
9. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017 r., poz. 356);
10. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r., poz. 467);

11. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. 2020 poz. 1280);

12. Kierunkach polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2021/2022.

13. Wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły w roku szkolnym 2019/2020;

14. Diagnozie potrzeb młodzieży opartej na obserwacji zachowań, ankietach i rozmowach z uczniami i ich rodzicami, badaniach przeprowadzonych wśród nauczycieli i pozostałych pracowników szkoły;

15. Diagnozie obejmującej zagrożenia wynikające z używania środków zastępczych, substancji psychotropowych oraz nowych substancji psychoaktywnych opartej na obserwacji zachowań, ankietach i rozmowach z uczniami i ich rodzicami.

Misja Ośrodka

- Uczymy mówić, rozumieć mowę.
- Uczymy samodzielności i samorządności, wdrażamy do odpowiedzialności za własną naukę.
- Uczymy określania celów życiowych.
- Uczymy poznawania siebie i tolerancji wobec innych.
- Propagujemy zdrowy i bezpieczny styl życia.
- Przygotowujemy do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów, stwarzamy możliwości doskonalenia się.
- Przygotowujemy do kolejnego etapu kształcenia.
- Integrujemy ze środowiskiem słyszących, uczymy akceptacji osób niepełnosprawnych w środowisku.
- Wdrażamy w proces rehabilitacyjny m.in. uczymy dbałości o indywidualny aparat słuchowy i systematyczne korzystanie z niego.
- Uczymy ekonomicznego myślenia, dbałości o mienie własne i cudze.
- Przygotowujemy do wyboru i wykonywania zawodu.
- Uczymy świadomego posługiwania się technologią informacyjną.

Cele programu wychowawczo-profilaktycznego

Głównym celem jest wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży w taki sposób, aby przygotować ich do odpowiedzialności za własne decyzje i wybory, rozwiązywania problemów i radzenia sobie z niepowodzeniami.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły w szczególności zapewnia:

1. realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju;
2. wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny;
3. wychowanie rozumiane jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży;
4. dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i specjalnych form pracy dydaktycznej;
5. kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
6. upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy i umiejętności niezbędnych do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;
7. utrzymywanie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkole;
8. upowszechnianie wśród młodzieży wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju oraz kształtowanie postaw sprzyjających jego wdrażaniu w skali lokalnej, krajowej i globalnej;
9. opiekę uczniom pozostającym w trudnej sytuacji materialnej i życiowej;
10. dostosowywanie kierunków i treści kształcenia do wymogów rynku pracy;
11. kształtowanie u uczniów postaw przedsiębiorczości i kreatywności sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w życiu gospodarczym, w tym poprzez stosowanie w procesie kształcenia innowacyjnych rozwiązań programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
12. przygotowywanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia;
13. warunki do rozwoju zainteresowań i uzdolnień uczniów przez organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych oraz kształtowanie aktywności społecznej i umiejętności spędzania czasu wolnego;

14. upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń, w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych, i sytuacji nadzwyczajnych;

15. kształtowanie u uczniów umiejętności sprawnego posługiwania się technologiami informacyjno-komunikacyjnymi;

16. działania zapobiegające zachowaniom patologicznym, eliminowanie czynników ryzyka i przeciwdziałanie im.

Absolwent Ośrodka

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,
- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole

Strategie osiągania celów wychowawczych

Wszystkich nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników Ośrodka obowiązuje jednolitość oddziaływań wychowawczych w stosunku do wychowanków, którym służyć mają następujące strategie wychowawcze:

STRATEGIA: POBUDZANIE DO OSIĄGNIĘĆ

1. Zachęcanie dzieci, aby dały z siebie wszystko, dodawanie otuchy.
2. Rzucanie wyzwania dzieciom, stawianie wymagań na miarę indywidualnych możliwości dziecka.
3. Stosowanie metody małych kroków.
4. Uczenie dzieci znoszenia niepowodzeń, eliminowania nieuzasadnionego strachu przed określonymi sytuacjami, osobami.

STRATEGIA: ODDZIAŁYWANIE NA SFERĘ EMOCJONALNĄ

1. Wyrażanie słowami własnych emocji.
2. Uczenie sposobów uwalniania napięć oraz wyrażania emocji negatywnych zgodnych z przyjętymi normami współżycia społecznego.
3. Tworzenie atmosfery sprzyjającej wzbudzaniu pozytywnych uczuć w dziecku:
 - nauczyciele więcej rozmawiają z wychowankami i słuchają niż ich krytykują,
 - nauczyciele często wyrażają aprobatę dzieciom,
 - nauczyciele często uśmiechają się i śmieją się przy dzieciach,
 - nauczyciele umieją wyrażać swoje uczucia: słownie, przez mimikę, przez gest,
 - nauczyciele są z reguły pogodni.

STRATEGIA: BUDOWANIE POCZUCIA WIĘZI WYCHOWANKÓW Z OŚRODKIEM

Poczucie więzi z Ośrodkiem, tym samym z własną naturalną rodziną, należy budować poprzez pielęgnowanie bliskości rodzinnej w Ośrodku, akcentując doniosłość wszystkich ludzkich relacji wewnątrz klasy, grupy internackiej, całej społeczności Ośrodka. Więzi międzyludzkie w Ośrodku ulegną wzmocnieniu przez pielęgnowanie tradycji rodzinnych, urodzin, imienin wychowanków, wspólne posiłki, składanie wizyt, wycieczki, wspólne gry, inne aktywności. Należy czuwać nad zachowaniem równowagi między indywidualizmem dziecka a poczuciem przynależności do społeczności Ośrodka, rodziny naturalnej itp.

Znaczenie świąt i kultywowania zwyczajów dla kształtowania poczucia więzi:

- umocnienie i poszerzenie poczucia więzi rodzinnych w ramach społeczności Ośrodka, więzi narodowych w ramach przynależności do narodu,
- uprzyjemnianie czasu,
- okazja do refleksji nad przemijaniem czasu,
- nadanie życiu pewnego rytmu,

- dobra okazja dla dzieci aby uczyły się dawać i przyjmować zewnętrzne wyrazy życzliwości,
- urozmaicenie monotonii codziennego życia.

Znaczenie ustalonego porządku dnia

Należy przyzwyczajać i wdrażać wychowanków do ściśle określonego rytmu dnia. Jest to szczególnie ważne dla poczucia bezpieczeństwa wychowanków, ze specyficznymi trudnościami w sferze rozwoju emocjonalnego i społecznego.

STRATEGIA: ZASADY MODELUJĄCE WŁAŚCIWE ZACHOWANIA DZIECKA

Należy:

- stosować mniej rozkazów a więcej prośb (rozkazy należy wydawać tylko wówczas, gdy wychowawca ma pewność wyegzekwowania ich wykonania; rozkazy powinny być wydawane tylko w sprawach ważnych dla dziecka; przy wydawaniu rozkazów powinno się brać pod uwagę poziom rozwoju dziecka oraz jego aktualny stan fizyczny i emocjonalny),
- stosować raczej ostrzeżenia niż groźby,
- pozyskiwać dziecko stosując perswazję,
- podpowiadać dziecku akceptowane społecznie sposoby zachowań,
- pomagać w usamodzielnianiu się dziecka, a więc stopniowo poszerzać zakres samodzielności dziecka a jednocześnie jego odpowiedzialności,
- modelować zachowania empatyczne poprzez stawianie wychowanków w różnych rolach społecznych,
- uwzględniać naturalne pragnienia, potrzeby i tęsknoty dziecka.

STRATEGIA: WYCHOWANIE PRZEZ SZACUNEK OKAZYWANY DZIECIOM

1. Okazywanie im uprzejmości i grzeczności.
2. Uszanowanie prawa do prywatności.
3. Nie należy przybierać wobec dziecka postawy autorytarnej.
4. Należy pytać dziecko o zdanie w ważnych dla niego sprawach.
5. Należy szanować poglądy dziecka, nawet wtedy, gdy się z nimi nie zgadzamy.
6. „Konstruktywna”, bez poniżania krytyka zachowań dziecka.

STRATEGIA: POLECENIA

Wydawanie poleceń:

1. zwięzłość poleceń i jego komunikatywność (nie nadmiar słów i wybujała frazeologia),
2. precyzja treści polecenia,

3. polecenia powinny mieć specjalną, nieco odrębną od innych rodzajów wypowiedzi formę dźwiękową, właściwy ton, tempo i akcent wypowiedzi.
4. należy mieć pewność, że dziecko zrozumiało polecenie,
5. w wydawaniu poleceń nie należy eliminować gestu,
6. nie można wydawać zbyt wielu poleceń, częściej posługiwać się zachętą, radą, sugestią, propozycją, prośbą itp.

Powinności wychowawcze

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i aksjologicznej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i społecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny działań dotyczących profilaktyki uzależnień.

Zadania dodatkowe w czasie stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

1. Przypomnienie wytycznych GIS i uaktualnienie Regulaminu i procedur dotyczących pracy szkoły i reżimie sanitarnym i w czasie zawieszenia zajęć i przekazanie informacji nauczycielom, uczniom i rodzicom.
2. Kontrola zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki – także związanych z wytycznymi MZ i GIS
3. Podejmowanie działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV – 2.

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.